

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Bojan Cvejić, Tamara Skrozza, Ljiljana Smajlović, Vlado Mareš, Zlatko Čobović, Zorica Višnjić, Dragan Đorđević, Vida Petrović Škero, Snežana Andrejević, Jelka Jovanović i Olivera Milošević, na sednici održanoj 26.3. 2020. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom “SKANDALOZNA ODLUKA SRPSKOG MINISTRA KULTURE: Vladan Vukosavljević finansirao KNJIGU LAŽI O SRBIMA!“, objavljenim 6. februara 2020. godine, dnevni list “Kurir“

1. prekršio je tačke 1, 2 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbu da je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje nesonovanih optužbi, kleveta i glasina,

2. prekršio je i tačke 1 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja), o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, kao i odredbu po kojoj je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stvav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

Nalaže se dnevnom listu “Kurir” da ovu odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije podnelo je žalbu Savetu za štampu navodeći da je spornim tekstom prekršeno više tačaka Kodeksa novinara iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara i Novinarska pažnja. Ministar kulture Vladan Vukosavljević optužen je da je finansirao “knjigu laži o Srbima” u tekstu koji se najvećim

delom bavi autorom knjiga i to iznošenjem gotovo isključivo negativnih ocena njegovog opusa. Dva projekta koja su finansirana na konkursu Ministarstva, kako se navodi u žalbi, odnose se na ratnu arhivu Miloša S. MIlojevića, koja sadrži 332 pisma, nastala između 1876. i 1889. godine. Reč je o nečemu što je istorijski izvor o ratu i nema veze sa ostalim delima autora koja su predmet kontroverzi. Takođe, kako je navedeno u žalbi, obrazloženje Komsije koja je ovome odlučivala dostupno je javnosti.

U odgovoru na žalbu advokati “Kurira” istakli su, između ostalog, da je reč o tekstu koji je “školski primer” iznošenja kritičkog mišljenja o radu ministra i Ministarstva u vezi sa dodelom budžetskih sredstava za finansiranje projekata iz bibliotečke deletnosti u 2019. godini, te da je inošenje takvog mišljenja u skladu sa Zakonom o javnom informisanju. Kako su naveli, redakciji “Kurira” dostavljen je apel sa potpisima 144 stručnjaka, u kojem su izneli zamerke na Milojevićev rad. List se obratio tim povodom Ministarstvu od kojeg je dobijeno samo šturo objašnjenje da o svim projektima podnetim na konkursima Ministarstva odlučuju nezavisne komisije, što je i preneto u tekstu, dok se sam ministar nije ni javio novinarima “Kurira”.

Komisija za žalbe je zaključila da je reč o projektima koje je Ministarrstvo kulture i informisanja sufinansiralo na osnovu konkursa i o kojima su odlučivale za to formirane Komisije, a da je čitaocima “Kurira” predstavljeno da je ministar Vukosavljević lično odlučio da dodeli milion dinara tim projektima, što je potpuno netačno. Ministarstvo je u odgovorima na pitanja novinara nevelo i ko su bili članovi komisija koje su dodelile novac i uputila novinare na njih. Redakcija, „Kurira“ međutim, nikoga od njih nije pozvala da objasni svoju odluku, a sami odgovori Ministarstva su preneti delimično. Čitaocima ni na koji način nije objašnjeno kako se dodeljuje novac na konkursima Ministastva, niti ko zaista o tome odlučuje.

Komisija je odlučila da je takvim izveštavanjem prekršena tačka 2 poglavlja Istinitost izveštavanja, jer nije napravljena jasna razlika između prenetih činjenica i pretpostavki i nagađanja, kao i tačke 1 i 3 poglavlja Novinarska pažnja, budući da redakcija nije postupila sa dužnom pažnjom, a u tekstu su izostavljene činjenice koje mogu bitno da utiču na razumevanje onoga o čemu se piše.

Osim toga, po mišljenju članova Komisije, na račun ministra kulture Vladana Vukosavljevića iznete su neosnovane optužbe, a čitaoci ne samo da su navedeni na pogrešan zaključak da je ministar lično dodelio novac, već se njemu, samo na osnovu nečije impresije, imputiraju i loše namere.

Beograd, 26.3.2020.

Predsedavajući

Bojan Cvejić